

Resumé af seminar om østeuropæiske arbejdstagere

15. maj 2007

Seminaret samlede danske og internationale bidrag vedrørende spørgsmålene om udfordringer og muligheder i forbindelse med østeuropæiske arbejdstagere. Ud over oplæg fra FAOS, deltog oplægsholdere fra Irland og Norge. En række repræsentanter for arbejdsmarkedets parter bidrog med deres syn på udfordringer og muligheder (se program).

På det danske arbejdsmarked er der fortsat udbredt enighed om, at den danske model kan klare udfordringerne fra tilstrømningen af arbejdskraft; til gengæld er der forskellige opfattelser af behovet for at rekruttere udenlandsk arbejdskraft, samt i hvor høj grad de arbejder under ordnede forhold. Det indgik i diskussionen, om der er behov for tilpasning af overenskomsterne for at kunne imødekomme udfordringerne og mulighederne fra de nye arbejdstagere. Ved den netop overståede overenskomstfornyelse er der taget flere initiativer inden for forskellige sektorer. Nogle initiativer er rettet mod registrering og kontrol af forskellige af løn- og arbejdsforhold; mens andre direkte angår forholdene for østarbejdere.

Fra Irland hørte vi om bruttoindvandring på knap ½ mill. østeuropæiske arbejdstagere siden udvidelsen. Et meget stort tal i betragtning af Irlands indbyggertal på 4 mio. Alligevel kunne Sean Murray fra det Irske Erhvervsministerium berette, at irlænderne overvejende forbinder de nye arbejdstagere med landets økonomiske vækst og mindre til negative sager. Han nævnte dog en konkret sag, som også nåede frem til danske medier, om et irsk færgeselskab, der forsøgte at udskifte irsk personale med lettiske søfolk til meget lav aflønning. Ved det forestående irske parlamentsvalg udgør indvandringen ikke et særligt tema; men Irland har ligesom UK valgt at lukke grænserne for ufaglærte arbejdstagere fra de nyeste EU-lande, Bulgarien og Rumænien.

Forskningschef, Jon Erik Dølvik fra Fafo (norsk institut for arbejdsliv og velfærd), berettede om udviklingen i Norge, om samlet om forholdene i hele Norden, som Fafo bl.a. følger særligt efter aftale med Nordisk Ministerråd. Jon Erik Dølvik præciserede bl.a. de store forskelle mellem omfanget af østeuropæisk arbejdskraft i Norden. Norge har hidtil modtaget det største antal, og samlet skønner Fafo, at der brutto er kommet ca. 200.000 østeuropæere til Norden. Jon Erik Dølvik fortalte om den nyeste udvikling i Norge, hvor efterspørgslen efter østeuropæisk arbejdstagere fortsat er stor, og hvor bekymringen melder sig, om man fortsat kan fastholde rekrutteringen, når Danmark, Sverige og Østeuropa selv oplever stigende arbejdskraftbehov. Blandt hans centrale pointer var, at den mere end 20 år gamle EU-regel om fri bevægelighed af arbejdstagere og tjenesteydelser først for alvor er blevet realiseret med EU-udvidelsen. Man kan læse mere om Fafo's mange studier og undersøgelser på hjemmesiden www.fafo.no.

Jon Erik Dølvik pegede også på, at mange nye deltagere i form af f.eks. vikarbureauer, konsulenttjenester og rådgivere har meldt sig som nye aktører i forbindelse med indtoget af østeuropæiske arbejdstagere i Norden. Aleksandra Eriksen, som leder rådgivningsfirmaet Polish Connection i Oslo, er et konkret eksempel. Aleksandra Eriksen fortalte om de konkrete opgaver, østeuropæiske arbejdstagere står overfor, når de arbejder i Norge, hvor skat, løn og boligforhold hører til de vanskeligste. Aleksandra er dagligt i kontakt med mange arbejdstagere, som behøver hjælp.

FAOS
15.05.07